

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Üstün Yetenekli Çocuklar Hakkındaki Görüşlerinin Belirlenmesi (Uşak İli Örneği)

An Investigation of the Preschool Teachers' Opinions on Gifted Children (Sample of Uşak)

Sibel YOLERİ¹, Gamzegül TETİK², Hatice Şebnem ÇETKEN³

¹Uşak Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı. sibel.yoleri@usak.edu.tr

²Uşak Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı.

gamzegul.kucukyesil@usak.edu.tr

³Uşak Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı. scetken@gmail.com

Makalenin Geliş Tarihi: 20.07.2017

Yayına Kabul Tarihi: 21.03.2018

ÖZ

Üstün yetenekli olmanın evrensel olarak kabul görmüş bir tanımı bulunmamakla birlikte; en genel çerçevede üstün yetenekli olmak; zekâ, akademik ve yetenek anlamında bireylerin kendi yaşlıtlarına oranla daha üstün bir performans göstermesi olarak tanımlanabilir. Okul öncesi dönem çocukların sahip oldukları bireysel özelliklerini anlamak, yeteneklerini tanımak ve keşfetmek hatta var olan yeteneklerini geliştirmek açısından önemli yıllardır. Bu dönemde çocukta var olan üstün bir yeteneğin keşfedilmesi ileriki yıllarında bu yeteneğin daha ileri seviyelere ulaşabilmesine temel oluşturacaktır. Bu araştırmanın amacı üstün yetenekli çocuklar hakkındaki okul öncesi öğretmen görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Uşak il merkezinde yer alan Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı anasınıflarında ve bağımsız anaokullarında görev yapmakta olan 33 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmada veriler; anaokullarındaki/anasınıflarındaki öğretmenlerle yürütülen yarı-yapılandırılmış görüşme formlarıyla toplanmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgulara göre okul öncesi öğretmenlerin hem teorik hem de uygulamalı uygun programlar konusunda yeterli bilgi seviyesine sahip olmadıkları belirlenmiştir. Buradan hareketle okul öncesi öğretmenliği eğitim programlarına üstün yetenekli çocuklarla ilgili dersler eklemesi, çalıştaylar ve eğitimler düzenlenerek öğretmenlerin görüşlerinde ve sınıf içi uygulamalarda önemli adımlar atılmasının sağlanabileceği önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Okul öncesi eğitim, Üstün yetenekli çocuklar, Öğretmen görüşleri

ABSTRACT

Along with not having a universally accepted definition of being talented and gifted, in the most general frame, being talented and gifted may be defined as to show superior performance in the sense of intelligence, academic and talent compared to their peers. Early childhood period is important in terms of understanding child's individual differences, recognizing and discovering their abilities and even improving their capabilities. In this period, discovery of a superior talent in children will lay a foundation to reach more advanced levels in the following years. The purpose

of the study was to determine teacher's views on talented and gifted children. The sample of the study includes 33 early childhood educators at dependent and independent kindergartens in the center of Uşak. In this research, qualitative research design was used and data was collected with semi-structured forms which were developed according to literature by researchers. As a result of the study, teachers' knowledge level about education of talented and gifted children, their educational methods and strategies, classroom arrangements, relationships between talented children with their peers and teachers' experiences with talented children were determined. In addition, results show that early childhood educators do not have sufficient knowledge about both theoretical and practical programs for children. Important steps will be taken in teachers' views and their classroom applications with the help of adding proper lessons to early childhood education programs and arranging workshops and training.

Keyword: *Preschool education, Gifted Children, Opinions of preschool teachers*

GİRİŞ

Yaşlılarına göre ileri düzeyde sözel beceriler, zengin kelime dağarcığı, akıcı konuşabilme becerisi, liderlik kapasitesi, sıra dışı düşünme, problem çözebilme ve yaratıcılığa sahip olduğu konunun uzmanları tarafından belirlenen üstün yetenekli çocuklar tarih boyunca toplumlar için önemli olmuşlardır (Davaslıgil, 2004a; Davis ve Rimm, 2004;Renzulli, 2002;Sak, 2011a). Geçmişte ve günümüzde de toplumlar üstün yetenekli çocukların belirlenmesi, tanınması, eğitim programlarının hazırlanması konusunda çalışma içinde olmuşlardır.

Üstün yeteneklilik kavramını açıklamaya ve anlamaya yönelik çabalar beraberinde farklı tanımlamaları getirmiştir. Literatür incelendiğinde “Üstün yetenekli kime denir?” sorusuna yönelik tek bir cevap bulunamadığı karşımıza çıkmaktadır. Üstün yeteneğin bilimsel bir kavram olarak ele alındığı 19. yüzyıldan günümüze yapılan tanımlarda zaman içinde değişikliklere gidildiği görülmektedir. Amerika Birleşik Devletlerinde 1972 yılında Federal Hükümetin desteğiyle hazırlanan ve halen pek çok eyalette genel standartlar olarak kabul edilen Marland Raporu’nda, “*üstün zekâli ve özel yetenekli çocuklar, seçkin yeteneklerinden dolayı, yüksek seviyeli iş yapmaya yeterli oldukları, bu alanda, profesyonel olarak bilinen kimseler tarafından belirlenmiş olan, kendilerine ve topluma katkıda bulunabilmeleri için, normal okul programlarının ötesinde farklılaştırılmış eğitim programları ve hizmetlerine gereksinim duyan çocuklar*” olarak tanımlanmıştır (Marland, 1972). Üstün yeteneklilik ve üstün yetenekli kişilerin özellikleri ile ilgili çalışmalar yapan Renzulli (1986), üstün yetenekliliği bir performans olarak nitelemiş ve bu performansın normalin üzerinde yetenek, yaratıcılık ve motivasyonun etkileşimi olduğunu ifade ederek “Üçlü Çember Modeli”ni öne sürmüştür. : Ersoy ve Avcı (2004), üstün zekâli ve üstün yetenekli kavramlarının ayrı olarak düşünülmediğini, üstün zekânın üstün yetenek içerisinde tanımlanabileceğini belirtmişlerdir. Ülkemizde 2006 yılında yayımlanan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde yer alan tanım “Zekâ, yaratıcılık, sanat, spor, liderlik kapasitesi veya özel akademik alanlarda akranlarına göre yüksek düzeyde performans gösteren birey” şeklinde güncellenmiştir (MEB, 2006).

Yapılan tanımlar incelendiğinde yeteneğin zekâyı kapsadığı ve bu nedenle “üstün yetenek” terimi altında bunların tek bir terimle ifade edilebileceği ancak farklı tipleri olabileceği ifade edilmiştir (Dağlıoğlu ve Suveren, 2013).

Üstün yetenekli çocukların eğitimi konusunda başta Amerika, Almanya, İsrail olmak üzere pek çok ülkede çalışmalar yapılmış, farklı programlar ve modeller geliştirilmiştir (Milgram ve Hong, 2009; Reis ve Sullivan, 2009; Tomlinson ve diğ., 2002). Ancak bundan önce üstün yetenekli bireylerin yetenekleri doğrultusunda eğitim alabilmeleri için bu bireylerin üstün yetenekli olarak fark edilmesi ve belirlenmesi atılacak en önemli adımlardan biridir. Öğretmenler, her iki konuda da ve üstün yetenekli olarak tespit edilen bireylerin eğitimlerinde de yadsınamaz bir role sahiptir (Hong, Greene ve Hartzell, 2011; Katerina ve diğ., 2010; Siegle, 2001). Küçük yaşta üstün yetenekli çocuklar dikkate alındığında öğretmenlerin ve ailelerin aday göstermelerini içeren tanılama kıstaslarının yaygın olarak kullanıldığı görülmektedir (Clark, 2013; Davaslıgil, 2004b; Sak, 2011b).

Öğretmenlerin sahip olduğu/benimsediği üstün yetenek kavramı onların üstün yetenekli çocukları tanılamalarını, onlara yönelik program ve materyal sunmalarını etkilemektedir (Kaya, 2015). Özellikle gelişimin en hızlı olduğu okul öncesi dönemde üstün yetenekli çocukların belirlenmesi ile onların yetenek, ilgi ve becerilerine uygun olarak ev ortamlarının düzenlenmesi, eğitim programlarının hazırlanması, ailelerin ve öğretmenlerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi onların zihinsel, fiziksel, sosyal ve duygusal gelişimlerini ulaşabileceği en üst noktaya çıkarmak açısından son derece önemlidir (Dağlıoğlu, 2010). Öğretmenler üstün yetenekli çocuklar konusunda bilgili ve aktif olduklarında ve bu konuda eğitim aldıklarında üstün yetenekli bireylerin belirlenmesi daha nitelikli hale gelir ve eğitimin kalitesi artar.

Erken çocukluk döneminde çocukların ilgi, yetenek ve becerilerinin belirlenmesi eğitimlerine yön verir. Bu anlamda üstün yetenekli çocukların erken yıllarda belirlenmesi; ev ortamlarının düzenlenmesi, eğitim programlarının hazırlanması, anne babanın ve öğretmenlerinin erken yıllarda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesini sağlar. Bu amaçla bu araştırmanın temel amacı, okul öncesi öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklar hakkındaki görüşlerinin belirlenmesidir.

YÖNTEM

Çalışma katılımcıların görüşlerinin detaylı olarak belirlenmesi amacı ile nitel araştırma deseninde yürütülmüştür. Nitel araştırmalar, disiplinler arası bütüncül bir bakış açısını esas alarak, araştırma problemini yorumlayıcı bir yaklaşımla incelemeyi benimseyen bir yöntemdir. Gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı nitel araştırmalar, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik bir sürecin izlendiği araştırma türüdür (Sönmez ve Alacapınar, 2011). Bu araştırma, nitel araştırma yaklaşımlarından biri olan durum çalışması olarak desenlenmiştir. Araştırmanın hem ürünü hem nesnesi olabilecek nitel bir desen olan durum çalışması (Creswell, 2013); bir konu, olgu veya problemi anlamak için bir veya birden fazla olay veya kişiler kullanılarak yapılan çalışmalardır (Yıldırım ve Şimşek, 2009).

Yapılan bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Görüşme tekniğini kendi içinde yapılandırılmış, yarı-yapılandırılmış ve yapılandırılmamış görüşmeler olarak sınıflamak mümkündür. Yarı-yapılandırılmış görüşme yöntemi ise esnekliği ve belirli bir konuda ayrıntılı bilgi sağlayabilmesi sebebiyle araştırmacılar tarafından tercih edilen nitel araştırma yöntemlerinden biridir (Yıldırım ve Şimşek, 2009).

Bu çalışmada MEB'e bağlı bağımsız anaokulları ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapan okul öncesi eğitimi öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklara ilişkin görüşlerinin ayrıntılı şekilde belirlenmesi amaçlandığı ve yöntemin sağladığı esneklik sebebiyle yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Uşak ili Millî Eğitim Müdürlüğüne bağlı bağımsız anaokulları ve ilköğretime bağlı anasınıflarında görev yapmakta olan 33 okul öncesi eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilirlik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Kolay

ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır (Yıldırım ve Şimşek, 2009).

Araştırmaya katılan öğretmenlerin özellikleri Tablo 1 ve 2’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Yaş Aralıkları

	<i>Sayı (n)</i>	<i>%</i>
Cinsiyet		
Kadın	29	87,87
Erkek	4	12,12
Yaş Aralığı		
18-25	1	3,03
26-30	4	12,12
31-35	8	24,24
36-40	5	15,15
41-50	10	30,30
50+	3	9,09
TOPLAM	33	100

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Eğitim Durumları Ve Şu An Çalıştıkları Kurumdaki Çalışma Süreleri

	<i>Sayı (n)</i>	<i>%</i>
Eğitim Durumu		
Lise	0	0
Yüksekokul	0	0
Lisans	31	93,93
Yüksek Lisans	2	6,06
Çalışma süresi		
1 yıldan az	6	18,18
1-2 yıl	2	6,06
2-3 yıl	4	12,12
3-5 yıl	5	15,15
5-10 yıl	9	27,27
10-15 yıl	4	12,12
20+ yıl	3	9,09
TOPLAM	33	100

Veri Toplama Araçları

Çalışmada veri toplama araçları olarak; çalışmaya katılan öğretmenlerin kişisel bilgilerine yönelik soruların yer aldığı demografik bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme sorularının yer aldığı “Üstün Yetenekli Çocuklara İlişkin Görüş Belirleme Formu” kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan iki form hazırlanırken alan uzmanı ve nitel çalışmalar konusunda çalışmaları olan iki öğretim üyesinin görüşlerinden ve konu ile ilgili literatürde yer alan bilgilerden faydalanılmıştır. Hazırlanan taslak formla ilgili biri okul öncesi eğitimi diğeri de üstün yetenekliler konusunda çalışmaları olan farklı iki öğretim üyesinin görüşleri alınmıştır. Soruların anlaşılabilirliğini ve amaca uygunluğunu test etmek için ön uygulaması bir okul öncesi öğretmeni (çalışmanın katılımcılarından farklı) ile yapılmıştır. Bu görüşmeler sonucunda anlaşılabilirlik açısından herhangi bir sorun olmadığı belirlenmiş ve çalışma grubu ile çalışmaya başlanılmıştır.

Demografik Bilgi Formu: Çalışmada kişisel bilgilere ait soruların yer aldığı demografik bilgi formunda; katılımcıların yaşı, cinsiyeti, eğitim durumları, meslekteki görev süresi, üstün yetenekli çocuklarla deneyim durumu, üstün yetenekli çocuklara yönelik herhangi bir ders alıp almadıklarına yönelik toplamda altı soru sorulmuştur.

Üstün Yetenekli Çocuklara Yönelik Görüş Belirleme Formu: Çalışmada veri toplama aracı olarak 10 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme sorularının hazırlanmasında, soruların kolaylıkla anlaşılması, çok boyutlu olmamasına gereken önem verilmiş ve görüşmeciyi yönlendirici olmaması gibi ilkelere dikkat edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2009). Formda yer alan sorulardan bazıları şu şekildedir:

- Sizce üstün yetenekli çocuk kime denir?
- Sizce okullar üstün yetenekli çocuklar için ayrı bir programa sahip olmalı mıdır?
- Sizce üstün yetenekli çocukları okullarda ve sınıf ortamlarında en çok zorlayan şeyler neler olabilir?
- Sınıfınızda üstün yetenekli bir çocuk olduğunu düşünün. Planınızı ve sınıf ortamınızı düzenlerken dikkate alacağınız unsurlar neler olacaktır?

Veri Toplama Süreci

Araştırmanın başında araştırmacılar, İl Millî Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinleri aldıktan sonra, okul müdürleriyle görüşerek araştırmanın amacını açıklamışlar ve öğretmenlerle çalışma yapılması hususunda gerekli izni almışlardır. Daha sonra araştırmacılar okullardaki idareciler aracılığıyla kurumdaki okul öncesi öğretmenleri ile iletişime geçmiş ve öğretmenlerle yüz yüze görüşmeler gerçekleştirmişlerdir. Çalışmaya katılan öğretmenlere öncelikle çalışmanın içeriği ve amacı hakkında kısaca bilgi verilmiş, yapılan çalışmadan elde edilen verilerde kimliklerinin gizli tutularak sadece bilimsel bir araştırma kapsamında kullanılacağı açıklanmıştır. Çalışmaya katılmak için gönüllü olan öğretmenlerle okul içerisinde onların istedikleri yer ve zamanlarda birebir görüşmeler yapılmıştır. Verilerin toplanması süreci yaklaşık bir hafta sürmüştür.

Verilerin Analizi

Araştırmada toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. İçerik analizi kapsamında verilerin kodlanarak kategorileştirilmesi, temaların bulunması, verilerin kodlara ve temalara göre düzenlenmesi ve tanımlanması, bulguların yorumlanması

aşamaları birbirini izlemektedir (Yıldırım ve Şimşek 2009). İlk olarak görüşmeler araştırmacılar tarafından bilgisayar ortamında yazılı hale dönüştürülmüştür. İçerik analizine yazılı dökümü yapılan verilerin tekrar tekrar incelenmesiyle devam edilmiştir. İnceleme süreci iki araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. İncelenen verilerde öne çıkan ve önem taşıdığı değerlendirilen yönler belirlenerek önce kodlar sonra da kategoriler elde edilmiştir. Ardından her iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı üretilen kod ve kategoriler karşılaştırılarak kod ve kategoriler netleştirilmiştir. Öğretmen adaylarının görüşlerini yansıtmak için de öğretmen adaylarının belirttiği ifadelerden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Katılımcıların görüşleri, gizlilik esasına dayanılarak, isimleri verilmeden kodlanarak aktarılmıştır. Buna göre öğretmenler “Ö” olarak kodlanmış ve her katılımcıya kodunun yanına “Ö1-Ö33” arasında olacak şekilde numara verilmiştir.

BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde okul öncesi öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklar ile ilgili görüşlerinden elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Bu süreçte ortaya çıkan bulgular ışığında bazı sorular aynı tablo üzerinde gösterilmektedir. Bu kapsamda; 3, 4. ve 8. Sorular aynı tablo üzerinde ele alınmış aynı zamanda 5 ve 10. sorulardan elde edilen bulgular da tek bir tablo halinde birleştirilerek gösterilmiştir.

Üstün Yetenekli Çocukların Tanımlanması**Tablo 3.** Üstün Yetenekli Çocuk Kime Denir?

KATEGORİ	KODLAR	f	%
Üstün yetenekli çocuğun tanımlaması	Akıl yürütme becerisi	4	6.3
	İlgi alanlarının genişliği	4	6.3
	Ayrıntılı gözlem yapabilme	2	3.1
	Yüksek yaratıcılık	9	14.2
	Yetenekleri yaşının üzerinde olan	11	17.4
	Farklı bakış açısına sahip	12	19
	Yaşıtlarına göre daha alıcı ve çabuk	8	12.6
	Güzel konuşabilen	1	1.5
	Yenilikçi	4	6.3
	Araştırmacı	3	4.7
	Derinlemesine bilgi ihtiyacı	3	4.7
	130 ve üzeri zekâ bölümüne sahip olan	1	1.5
	TOPLAM GÖRÜŞ		63

Çalışmaya katılan okul öncesi öğretmenlere “Üstün yetenekli çocuklar kime denir?” sorusu sorulduğu zaman verilen cevaplara göre 13 kod belirlenmiştir. Bu kodlardan en yüksek frekansa (f=12) sahip olan tanımlamada katılımcıların üstün yetenekli çocukları “farklı bakış açısına sahip olan çocuklar” olarak tanımladıkları görülmektedir. Ayrıca katılımcılar (f=11) üstün yetenekli çocukların “yeteneklerinin yaşlarının üzerinde olduğunu” belirtmişlerdir. Bunlara ek olarak katılımcıların (f=9) “yüksek yaratıcılığa sahip” olan ve (f=8) “yaşıtlarına göre daha alıcı ve çabuk kavrayan” çocukları üstün yetenekli çocuk olarak tanımlamaları diğer dikkat çeken bulgulardandır. Katılımcılardan bazılarının görüşleri şu şekildedir:

“Yaşının çok üzerinde zihinsel ve bedensel becerisi olan yaratıcı, güzel konuşabilen çocuklardır” Ö7

“Sanat, matematik ve teknik konularda yaşıtlarından belirgin derecede üstün olanlar” Ö8

“Olaylara farklı açıdan bakabilen, farklı çözüm yolları üretebilen ve yenilik-değişime açık” Ö10

“Problemlere farklı çözümler bulabilen- araştırmacı ve gözlemci ayrıca yenilikleri dikkatle gözlemleyip yeni buluşlarda bulunan” Ö12

“Hayal gücü geniş, yaratıcı, algısı açık. Yenilikleri fark eden normal sınıfta uyumsuzluk yaşayan – farklılığı fark edilen çocuklardır” Ö19

“Yaşlılarının özelliklerinde ayrı, kendilerine özgü gereksinimleri olan ve daha detaylı ve derinlemesine bilgiye gereksinim duyan çocuklardır” Ö20

Üstün Yetenekli Çocukların Tanınması

Tablo 4. Üstün Yetenekliliğin Belirlenmesi

Kategori	Kodlar	f	%
Evet belirlenebilir	Çeşitli testlerle ve uzmanlar yardımıyla	8	22.8
	Öğretmen gözlemi	5	14.2
	Sınıflardaki farklı ilgi köşeleri ile	4	11.4
	Çocuğun resimlerinde	1	2.8
	Soru ve cevaplarından	2	5.7
	İlgi ve davranışlarındaki farklılıklar ile	11	31.4
	Problem çözme yeteneği ile	2	5.7
Hayır	Hayır	1	2.8
Kararsız	Bilgi eksikliği	1	2.8
Toplam Görüş		35	100

Katılımcıların neredeyse tamamının üstün yetenekli çocukların farklı yollarla belirlenebileceğini düşündükleri görülmektedir. Sadece bir katılımcı belirlenemeyeceği cevabını verirken diğer bir katılımcı ise bilgisi olmadığı için kararsız olduğunu belirtmiştir. Tanılama sürecinde üstün yetenekli çocukların ilgi ve davranışlarındaki farklılıklarla belirlenebileceğini (f=11) ve çeşitli testler ve uzman yardımıyla belirlenebileceğini (f=8) söyleyen katılımcıların çoğunlukta olduğu görülmektedir. Aynı zamanda öğretmen gözlemi (f=5), sınıflardaki farklı ilgi köşeleri ile (f=4), soru ve cevaplarından (f=2), problem çözme yeteneği ile (f=2) ve çocuğun resimleri ile (f=1) tanı yapılabileceği ortaya çıkan diğer bulgulardandır. Katılımcılardan bazılarının düşünceleri şu şekildedir:

“Bence bu çocuklar yaptıkları resimlerden, sordukları sorulardan, sorulara verdikleri cevaplardan, ilgi duydukları konulardan ve grup içindeki farklı davranışlarından belirlenebilir” Ö3

“Okul öncesi dönemde sanat etkinlikleri ve matematik alanlarında çalışmalar yapılır. Bu çalışmalar sırasında dikkat çekici nitelikte farklılık gösteren çocuklar fark edilecektir” Ö8

“Bu döneme ait ölçütlerin bulunduğu formlar ve öğretmen gözlemleri” Ö12

“Öğrenciyi çok iyi tanıyıp, gözlemleyerek tanı için bir üst merkeze yönlendirilmeli” Ö16

Üstün Yetenekli Çocukların Eğitim Ortamında Öğrenme-Öğretme Süreci

Tablo 5. Program, Eğitim, Planlama ve Sınıf Ortamı

Kategori	Kodlar	f	%
Evet belirlenebilir	Çeşitli testlerle ve uzmanlar yardımıyla	8	22.8
	Öğretmen gözlemi	5	14.2
	Sınıflardaki farklı ilgi köşeleri ile	4	11.4
	Çocuğun resimlerinde	1	2.8
	Soru ve cevaplarından	2	5.7
	İlgi ve davranışlarındaki farklılıklar ile	11	31.4
	Problem çözme yeteneği ile	2	5.7
Hayır	Hayır	1	2.8
Kararsız	Bilgi eksikliği	1	2.8
	Toplam Görüş	35	100

Çalışmada üstün yetenekli çocukların eğitim ortamında öğrenme süreci program, eğitim ve planlama ve sınıf ortamındaki düzenlemeler şeklinde 3 kategoriye ayrılmıştır. Katılımcılar (f=30) üstün yetenekli çocuklara yönelik eğitim sürecinde ayrı bir program olması gerektiğini ve bu programın uzman görüşleri doğrultusunda (f=5) ve aile ile iş birliği yoluyla (f=1) yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Katılımcılardan bazılarının düşünceleri şu şekildedir:

“Normal eğitimin devam ettiği okullarda desteklenebilir ancak konuda uzman kişilerden fikir alınmalı. Aileye çok iş düştüğünü düşünüyorum” Ö1

“Kaynaştırma eğitimi, destek eğitimi, onlara özel program ve plan uygulanmalı” Ö25

“Yeterli fiziksel ortam, uzman eğitimci ve sınıf sayılarının az olduğu ortamlarda eğitim verilmelidir” Ö3

“Üstün yeteneği olduğu belirlenen çocuklar tek bir sınıf veya merkezde toplanabilir” Ö14.

Üstün yetenekli çocukların eğitiminin nasıl olması gerektiği ile ilgili olarak sorulan soruya katılımcılar, bireysel olarak ilgi ve yetenekleri doğrultusunda belirlenmeli (f=15), öğrenci sayısının az olduğu sınıflarda olmalı (f=7), deneyimli ve eğitimli öğretmen tarafından verilmeli (f=2) ve esnek olmalı (f=1) gibi cevaplar vermişlerdir. Diğer taraftan katılımcılara üstün yetenekli çocuklar için planlama ve sınıf ortamındaki düzenlemeler sorulduğu zaman çocukların ilgi alanlarına yönelik çalışmaların (f=14) ve ayrıntılı ve basit olmayan çalışmaların (f=8) hazırlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Aynı zamanda ara uyarlamalar yapılması (f=1), öğrenme merkezlerinde yapılacak farklı düzenlemeler (f=1) ve etkinlik süresinin kısa olması gerektiği (f=1) diğer bulgulardandır. Katılımcılardan bazılarının görüşleri şu şekildedir:

“Çocuğun gelişim ve ilgilerine yönelik öğretmen ve rehber öğretmenle birlikte belirlenmeli” Ö9

“Aktif çalışma ve deneyler yapabilecekleri çalışma alanları ve kısa süreli ders saatleri” Ö10

“Çocukların yetenekleri ve ilgileri köreltilmemelidir. Her çocuğa bireysel farklılıklarına göre aktif ortamlar sağlanmalıdır” Ö1

Üstün Yetenekli Çocuğun, Akranlarının ve Öğretmenin Yaşayabileceği Zorluklar**Tablo 6.** Üstün Yetenekli Çocuğun Ve Öğretmeninin Yaşayabileceği Zorluklar

Kategori	Kodlar	f	%
Üstün yetenekli çocuğun yaşayabileceği zorluklar	Normal sınıfların sıkıcı gelmesi	20	2.4
	Yüksek algılama yeteneği ile uyum ve adaptasyon	12	14.8
	Farklı ve yeni şeyler öğrenmeye daima heves duyması	3	3.7
	Sınıfların kalabalık olmasından kaynaklanabilecek	3	3.7
	Bireysel özelliklerinin fark edilmemesi	6	7.4
	Düşüncelerinin yargılanması	1	1.2
	Arkadaşlık kurmakta zorlanmak	7	8.6
	Arkadaşlarını yetersiz görme	1	1.2
	Normal öğrenme seviyesinden kaynaklanabilecek	5	6.1
	Okulu gereksiz görmek	1	1.2
	Aynı bilgilerin tekrarlandığını düşünme	5	6.1
	Kısıtlanma duygusu	5	6.1
	Sınıf disiplinini sağlamada zorluk	3	3.7
	Öğretmenin yaşayabileceği zorluklar	Etkinlikleri uygulamadaki zorluklar	3
Yeterli ilgi ve zaman ayıramamak		3	3.7
Eğitim ortamındaki kısıtlı koşullar		2	2.4
Öğretmenlerin bilgi eksikliğinden kaynaklanan		1	1.2
Toplam Görüş		81	100

Çalışmanın bulguları göz önünde bulundurularak üstün yetenekli çocuğun ve akranlarının yaşayabileceği zorluklar ile öğretmenin yaşayabileceği zorluklar Tablo 4'te birleştirilerek gösterilmiştir. Katılımcılar çocuk ve akranlarının yaşayabileceği zorlukları genel olarak, "normal sınıfların sıkıcı gelmesi" (f=20) ve "yüksek algılama yeteneği ile uyum ve adaptasyon sorunu" (f=12) yaşayabilecekleri olarak belirtmişlerdir. Aynı zamanda 'arkadaşlık kurmakta zorlanmak' (f=7), 'bireysel özelliklerinin fark edilmemesi (f=6) ve 'kısıtlanma duygusu' (f=5) katılımcıların cevaplarıyla ortaya çıkan kodlar arasında yer almaktadır. Katılımcılardan bazılarının görüşleri şu şekildedir:

"Kendi algılama yeteneklerinin yüksek olması, yeni şeyler öğrenmeye yoğun heves duyması akranlarının normal seviyedeki öğrenmeleri onlar için sıkıcı ve yavaş gelebilir"

“Sınıfta yapılan faaliyetlerin çocuğun ilgisini çekmemesi ve sınıf sayılarının kalabalık olması” Ö2

“Bireysel özelliklerinin fark edilememesi, farklı düşüncelerin yargılanması, ilgi alanına yönelik çalışmaların yetersiz olması ve grup uyumunu bozan davranışların kabul edilmemesi” Ö3

“Birlikte hareket etmekte ve arkadaşlarıyla iletişimde zorlanıyor” Ö15

“Kaynaştırma eğitimi, destek eğitimi, onlara özel program ve plan uygulanmalı” Ö25

“Gruptan önde olmalarından dolayı sıkılmaları. Yeterli düzeyde eğitim alamamaları. Asosyalliğe mecbur bırakan ortam” Ö30

Bunlara ek olarak öğretmenin yaşayabilecekleri zorluklar ‘sınıf disiplinini sağlamada zorluk’ (f=3), etkinlikleri uygulamadaki zorluklar (f=3), çocuklara yeterli ilgi ve zaman ayıramamak (f=3), eğitim ortamındaki kısıtlı koşullar (f=2) ve öğretmenlerin bilgi eksikliğinden kaynaklanabilecek zorluklar (f=1) şeklinde sıralanmaktadır.

“Sınıf disiplinin bozulması. Diğer çocuklarla yapılan etkinliklere çocuk katılmayacağı için, etkinliklerin uygulanmasında zorluk çıkması” Ö2

“Çocuğa yeterli zaman ve özen gösterememek” Ö4

“Onu etkinliklere katmakta zorlanırım diye düşünüyorum. Yaşatlarının yapmaktan zevk aldığı şeyleri o yapmaktan zevk almayabilir. Bu da hem onun için, hem benim için, hem de diğer çocuklar için farklı durumlar ve sorunlar yaratabilir” Ö5

“Okulumuz özelliği nedeniyle sınıflar kalabalık ve bireysel ilgi ve ihtiyaçların karşılanması güçleşiyor. Çocuk özellikle yeteneği olduğu alandan başka bir alana dikkat etmiyorsa diğer çocukların dikkatinin dağılmasına neden olabilir” Ö8

Üstün Yeteneğin Farklılık Gösterme Durumu**Tablo 7.** Üstün Yeteneğin Farklılık Gösterme Durumu

Kategori	Kodlar	f	%
Üstün Yeteneğin Farklılık Gösterme Durumu	Bilgim yok	4	12.5
	Hayır	15	46.8
	Evet	6	18.7
	Cinsiyet göre hayır SES'e göre evet	7	21.8
Toplam Görüş		32	100

Çalışma ile üstün yeteneğin sosyo-ekonomik statüye (SES) ya da cinsiyete göre farklılık gösterme durumunda ortaya çıkan bulgular; farklılık göstermemektedir (f=15), farklılık göstermektedir (f=6) ve bilgim yok (f=4) şeklindedir. Farklılık gösterdiğini belirten katılımcılardan 1 tanesi cinsiyete göre farklılık gösterdiğini ve kız çocuklarının daha çok üstün yeteneğe sahip olduklarını düşündüğünü belirtmektedir. Ayrıca katılımcılardan bir kısmı (f=7) üstün yeteneğin cinsiyete göre farklılık göstermediğini ancak SES'e göre farklılık gösterebileceğini belirtmişlerdir. Öğretmenlerden bazıları:

*“Cinsiyete göre olduğunu sanmıyorum. Sosyoekonomik düzeyi iyi olan aileler çocuğun özelliğini daha çabuk fark edilebiliyor”*Ö13

*“Cinsiyet/Sosyoekonomik düzeye göre farklılık gösterdiğini düşünmüyorum. Sadece keşfetmede sosyoekonomik düzeyin etkisi var”*Ö23

*“Evet, bence kız çocukları daha fazla”*Ö27 şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Üstün Yetenekli Çocuklar İçin Okul Dışı Çalışmalar**Tablo 8.** Okul Dışı Çalışmalar

Kategori	Kodlar	f	%
Okul dışı çalışmalar	İlgi alanlarını geliştirme ve yeni ilgi alanları oluşturma çalışmaları	21	95.4
	Spor faaliyetleri	1	4.5
Toplam Görüş		22	100

Katılımcılar üstün yetenekli çocukların okul dışında ilgi alanlarını geliştirmeye ve yeni ilgi alanları oluşturmaya yönelik çalışmalara (f=21) ve spor faaliyetlerine (f=1) katılmaları gerektiğini düşünmektedir. Katılımcılardan bazılarının görüşleri şu şekildedir:

“Okul dışında sosyal etkinliklere katılarak arkadaşlarıyla uyumu ve kaynaşması sağlanabilir”Ö10

“Okul dışında yine üstün yetenekli çocukların olduğu bir merkezde farklı müzik, dans, resim gibi etkinlikler yaparak çalışabilir”Ö14

“İlgileri doğrultusunda, yeteneklerini, yaratıcılıklarını destekleyici çalışmalar olabilir”Ö16

“BİLSEM (Bilim ve Sanat Merkezi) olabilir. Çok etkili ve faydalı. Zekâ ve özel yeteneklerine göre hazırlanmış program ve etkinlikler”Ö25

TARTIŞMA VE SONUÇ

Türkiye’de son yıllarda üstün yetenekli çocuklar ve eğitimine yönelik ilginin hızla arttığı görülmektedir. Üstün yetenekli çocukların fark edilmesi ve doğru yönlendirilmesinde, çocukların eğitimlerinin sürdürülebilirliğini sağlamada rol alacak öğretmenlerin, konuya ilişkin bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi önem kazanmaktadır. Öğretmenlerin sınıflarındaki çocukları üstün yetenekliler için sunulan özel programlara yönlendirebilmesi için doğru bir üstün yetenek kavramlarının olması ve bu çocukların özelliklerini bilmeleri gerekmektedir. Bu nedenle bu araştırmanın temel amacı okul öncesi öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklar hakkındaki görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmaya katılan öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular aşağıda sıralanmıştır.

Çalışma grubunu oluşturan öğretmenler, “üstün yetenekli çocuk kime denir” sorusuna sıklıkla “yetenekleri yaşının üzerinde olan ve farklı bakış açısına sahip çocuklardır” şeklinde cevap vermişlerdir. Benzer şekilde Kıldan’ın (2011) çalışmasında da öğretmenlerin üstün yetenekli çocukları ilk sırada “yaşıtlarından üstün” olarak tanımladığı görülmektedir. Bu kapsamda öğretmenlerin üstün yetenekli çocuklara yönelik derinlemesine bilgi sahibi olmadıkları görülmektedir. Gökdere ve Ayvacı’nın

(2004) sınıf öğretmenlerinin üstün yeteneklilik kavramı hakkındaki bilgi düzeylerini belirlemeye yönelik olarak yaptıkları çalışma sonucunda da örnekleme yer alan sınıf öğretmenlerinin üstün yeteneklilerin özellikleri ile ilgili yeterli bilgi seviyesine sahip olmadıkları belirlenmiştir ve bu çalışmadan elde edilen bulguları da destekler niteliktedir.

Araştırmaya katılan öğretmenler sınıf ortamı düzenlemede, program ve eğitimi planlamada üstün yetenekli çocukların bireysel olarak ilgi ve yeteneklerini dikkate aldıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuç, alanyazında yer alan çalışmalarla da paralellik göstermektedir. Rash ve Miller'ın (2000), araştırmaları sonunda öğretmenlerin mesleki deneyimleri ve üstün yeteneklilerle çalışma süreleri arttıkça, farklı yöntemler kullanmaları arasında olumlu bir ilişki bulunmuştur. Benzer şekilde Tan (2001), deneyimli öğretmenlerin çocukların yaratıcılıklarını desteklemek için öğrenme etkinliklerini kullandıklarını belirlemiştir.

Öğretmenler çocuklarda okul öncesi dönemde üstün yetenekliliğin belirlenmesi konusunda çoğunlukla belirlenebileceğini düşündükleri ve bunun da çeşitli testlerle, uzman yardımıyla, ilgi ve davranışlarındaki farklılıkla olabileceğini belirtmişlerdir. Benzer şekilde Suveren'in (2006), okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş grubu çocuklar arasından üstün yetenekli olanları belirleme işlemlerinin bu çocukları seçmede ne derece başarılı olduğunu tespit etmek amacıyla yapmış olduğu çalışmada da öğretmenlere “çocukların okul öncesi dönemde üstün yetenekli olup olmadığı belirlenebilir mi” diye sorulduğunda çoğunlukla “evet” cevabını vermişler ve yeteneğin çocukların ilgi ve davranışlarındaki farklılıklar ile belirlenebileceğini belirtmişlerdir.

Öğretmenler, üstün yetenekli çocukların kendilerinin, akranlarının ya da öğretmenlerinin zaman zaman zorluklar yaşayabileceğini belirtirken özellikle “*çocuk için normal sınıfların sıkıcı gelmesi ve uyum sorunları*” yaşanabileceğini ifade etmişlerdir. Kingore (2001) ve Moore (2005) çalışmalarında üstün yetenekli çocukların “sınıf düzeyindeki müfredattan sıkılma”, “öğretmenlerinin ve ebeveynlerinin sürekli ilgisini isteme” ve “diğerlerinin ihtiyaç ve isteklerine karşı kayıtsız kalma” gibi problem davranışlar gösterebileceklerini belirtmişlerdir (Akt. Kıldan, 2011). Smutny' e göre (2001), üstün

yetenekli çocukların zevk aldıkları etkinliklerin yaşlılarından farklı olması onları arkadaşlarından uzaklaştırmaktadır.

Çocuk eğitiminde yetenek, ilgi ve bireysel farkların göz önüne alındığı gelişmiş ülkelerde üstün yetenekli eğitimle ilgili eğitim alanında yapılan düzenlemeler, politikaların ve uygulamaların giderek önem kazandığı görülmektedir (Mönks ve Pflüger, 2005; Akt. Tortop, 2012). Bu kapsamda çalışma okul öncesi dönemde üstün yetenekli çocuklarla ilgili genel ve özel nitelikteki öğretmen görüşlerinin belirlenmesi, öğretmenlerin üstün yetenekli çocuklara bakış açısı ve bu alana yönelik bilgi düzeyinin belirlenmesi açısından da önemli niteliktedir. Öğretmen adaylarının üstün yeteneklilikle ilgili derinlemesine bilgi sahibi olmadıkları, üstün yetenek ve üstün zekâ kavramındaki ayrımı henüz net yapamadıkları görülmektedir. Bu açıdan ülkemizde konu açısından özellikle okul öncesi dönemde üstün yetenekli çocukların eğitimi ve bu dönemde çocuklarda yeteneklerin tespiti ilgili düzenleme ve politikalarını yeniden gözden geçirerek, öğretmen yetiştirme, eğitim programları geliştirme alanlarındaki eksiklerini gidermesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S., & Yıldırım, E. (2010). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri: SPSS Uygulamalı (6. Baskı)*. Sakarya yayıncılık.
- Clark, B. (2013). *Growing up gifted: Developing the potential of children at home and at school*. (8th ed). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.
- Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches (2nd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Dağlıoğlu H.E. (1995). *İlkokul 2.-5. sınıflara devam eden çocuklar arasından üstün yetenekli olanların belirlenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dağlıoğlu, H.E. (2010). Erken Çocukluk döneminde üstün yetenekli çocuklar. İ.H. Diken (Ed.), *Erken Çocukluk Eğitimi*(s.s. 322-360) içinde. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Dağlıoğlu, H.E.,& Suveren, S. (2013). Okul Öncesi Dönem Üstün Yetenekli Çocukları Belirlenmesinde Öğretmen ve Aile Görüşleri ile Çocukların Performanslarının Tutarlılığının İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 13*(1), 431-453.
- Davaslıgil, Ü. (2004a). Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Dairesi Başkanlığı. Üstün Yetenekli Çocuklar ve Eğitimleri. Ön Rapor. Ankara.
- Davaslıgil, Ü. (2004b). *Üstün çocuklara sahip ailelerin eğitimi. Üstün yetenekli çocuklar seçilmiş makaleler kitabı*. Haz: M.R. Şirin, A. Kulaksızoğlu ve A. E. Bilgili. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Davis, G.A, &Rimm S.B. (2004). *Education of the gifted and talented (5th Edition)* Boston: Pearson Education.
- Ersoy, Ö. & Avcı, N. (2004). *Üstün Zekâlı ve Üstün Yetenekliler. 1. Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi-Seçilmiş Makaleler*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.
- Gökdere, M., & Ayvacı, H. Ş. (2004). Sınıf öğretmenlerinin üstün yetenekli çocuklar ve özellikleri ile ilgili bilgi seviyelerinin belirlenmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18*, 17-26.
- Hong, E., Greene, M., & Hartzell, S. (2011). Cognitive and motivational characteristics of elementary teachers in general education classrooms and in gifted programs. *Gifted Child Quarterly, 55*(4), 250-264.

- Katerina, K., Maria K., Polina, I., Maria, E., Constantinos, C., & Marios, P. (2010). Perceptions on teaching the mathematically gifted. In V. Durand-Guerrier, S. Soury-Lavergne & F. Arzarello (Eds.), *Proceedings of the Sixth Congress of the European Society for Research in Mathematics Education* (pp.1781-1790). Lyon: Institute National de Recherche Pédagogique Krutetski.
- Kaya, F. (2015). Öğretmenlerin üstün zekâ kavramı ve üstün zekâlı öğrencilerin özel gereksinimleri. *Eğitim ve Bilim*, 40(177), 59-74.
- Marland, S.P.Jr. (1972). Education of the Gifted and Talented, Vol 1: Report to the Congress of the United States by the U.S. Commissioner of Education. Washington, DC, US Government Printing Office.
- MEB, (2006). *Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği*.
http://mevzuat.meb.gov.tr/html/26184_0.html, Erişim: 27.11.2011.
- Milgram, R.A. & Hong, E. (2009). Talent loss in mathematics: Causes and solutions, *Creativity in Mathematics and the Education of Gifted Students*, Ed. by R. Leikin, A. Berman, B. Koichu, Rotterdam: Sense Publishers, s. 149-164.
- Rash, P. K., & Miller, A. D. (2000). A survey of practices of teachers of the gifted. *Roeper Review*, 22(3), 192-194.
- Reis, M.R., & Sullivan, E.E (2009). Characteristics of gifted learners: consistently varied; refreshing diverse, *Method and Materials for Teaching the Gifted*, Ed. by F. A. Karnes, S. M. Bean, TX: Prufrock Press Inc.(pp3-36).
- Renzulli, J.S. (1986). *The tree-ring conception of giftedness: A developmental model for creative productivity. Conception of giftedness*. Cambridge: Press Syndicate of University of Cambridge.
- Renzulli, J.S. (2002). Emerging conceptions of giftedness: Building a bridge to the new century. *Exceptionality*, 10(2), 67-75.
- Sak, U. (2011a). *Üstün Zekâlılar: Özellikleri, Tanulanmaları, Eğitimleri*. Ankara: Maya Akademi.
- Sak, U. (2011b). Üstün Yetenekliler Eğitim Programları Modeli (ÜYEP) ve Sosyal Geçerliliği. *Eğitim ve Bilim*, 36(161), 1-17.
- Siegle, D. (2001). Overcoming bias in gifted and talented referrals. *Gifted and Talented Communicator*, 32(3), 22-25.
- Smutny, J.F. (2001). Stand up for your gifted child: How to make the most of kids' strengths at school and at home. Minneapolis, MN: Free Spirit Publishing, Inc.

- Sönmez, V., & Alacapınar, F. G. (2011). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Suveren, S. (2006). *Anasınıfına devam eden çocuklar arasından üstün yetenekli olanların belirlenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Tan, A. G. (2001). Singaporean teachers' perception of activities useful for fostering creativity. *The Journal of Creative Behavior*, 35(2), 131-148.
- Tomlinson, C.A., Kaplan, S. N., Renzulli, J. S., Purcell, J., Leppien, J., & Burns, D. (2002). *The parallel curriculum: A design to develop high potential and challenge high-ability learners*. Thus and Oaks, CA: Corwin Press.
- Tortop, H.S. (2012). Üstün Yetenekli Eğitime İlişkin Tutum Ölçeği Uyarlama Çalışması. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(1), 89-106.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2009). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Genişletilmiş 9. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

SUMMARY

Gifted children, determined by experts in the field, have become important to society throughout history, as they have advanced verbal skills, rich vocabulary, fluent speech skills, leadership capacity, extraordinary thinking, problem solving and creativity (Davaslıgil, 2004a; Davis and Rimm, 2004; Renzulli, 2002; Sak, 2011a). The recognition and identification of talented individuals is one of the most important steps to take training according to their abilities. Teachers have an irreducible role in the education of individuals who are determined to be both talented and, gifted (Hong, Greene and Hartzell, 2011; Katerina and et al., 2010; Siegle, 2001). This role of teachers also places them in an important position in the preparation of suitable learning environments and materials for gifted children (Kaya, 2015). Especially in the pre-school period where the development is the fastest, the identification of the gifted children and the arrangement of the home environments in accordance with their ability, interest and skill, preparation of the education programs, informing of the families and the teachers are significantly important in terms of bringing their mental, physical, social and emotional development to the upper spot (Dağlıoğlu, 2010).

Purpose

The determination of children's interest, ability and, skill during the early childhood period directs their education. In this sense, the determination of gifted children in early years; arranging home environments, preparing educational programs provide information for parents and teachers and make them aware in the early years. For this purpose, the main purpose of this research is to determine the opinions of pre-school teachers about gifted children.

Method

In this study, the qualitative research design was used with descriptive analysis and content analysis methods with the aim of determining participants' detailed opinions. In this context, the interview technique was used and a semi-structured interview form with 10 questions in total was prepared. The study group of the study includes 33 pre-school education teachers working in independent kindergartens and primary education dependent kindergartens affiliated to the Uşak provincial National Education Directorate in the academic year 2016-2017.

Findings

Findings from the study were taken into consideration in a total of 8 tables, including identification of gifted children, recognition of gifted children, the learning-teaching process in gifted children's education environment, difficulties of the gifted child, peers and teacher, and, difference of superior ability. In this context, when asked to identify

gifted children to pre-school teachers participating in the study, it appears that the participants identified gifted children as "children with a different perspective" ($f = 11$). Participants generally seem to think that gifted children can be identified in a variety of ways such as different kind of tests ($f = 8$) and differences in their attitudes and behaviors ($f = 11$). There is also a finding that participants argue that gifted children should have a separate program in the training process ($f = 30$) and that this program should be done in the direction of expert opinion ($f = 5$) and cooperation with family ($f = 1$). To the question of how the education of gifted children should be, participants are frequently stated that it should be according to children's interests and skills ($f = 15$). On the other hand, participants noted that planning for gifted children and arrangements in the classroom environment would require preparation for studies of related interests ($f = 14$). Participants often expressed the view that the 'boring of regular classes' ($f = 20$) as a general difficulty for children and their peers. In addition, the difficulties faced by the teacher are often noted as 'difficulty in achieving class discipline' ($f = 3$) and difficulties in implementing activities ($f = 3$). One of the participants who stated that gifted children differ according to sex and that girls are more gifted is different from other participants in the study. In addition, some of the participants ($f = 7$) stated that being gifted did not differ according to the sex but could differ according to the SES. Participants ($f = 21$) think that gifted children need to participate in activities to develop their interests outside the school and to create new areas of interest.

Discussion and Result

Teachers who attended to study responded frequently to the question "who is supposed to be a gifted child" as "children whose talents are above their age and have different perspectives". As a result of the study conducted by Gökdere and Ayvaci (2004), in order to determine the level of knowledge about the concept of giftedness, it has been determined similarly in this study pre-school teachers do not have sufficient knowledge about the characteristics of the gifted and talented.

In the study, teachers indicated that teachers consider gifted children, their interests and, abilities in organizing the classroom environment, planning the program and training. This result is in parallel with the studies in the literature. Rash and Miller (2000) found a positive relationship between the use of different methods as the researchers' professional experience and the length of time they worked with gifted talents increased at the end of the study. Similarly, Tan (2001) identified that experienced teacher's use learning activities to support children's creativity.

Teachers have stated that children often think that giftedness in preschool period can be determined and that this may be due to the variety of tests, expert help, differences in interest and behavior. Similarly, Suveren (2006) concluded that the pre-school education was conducted to determine how successful the selection of gifted children among the

children in the 5-6 age group was to succeed in choosing these children, teachers answer 'yes' to question that Teachers "can be determined whether children are gifted in preschool period". Additionally, they argued gifted children can be identified by the differences in their attitudes and behaviors.

Teachers have stated that gifted children may experience difficulties from their peers or their teachers from time to time, especially when "regular classes for children are boring and adaptation problems". Kingore (2001) and Moore (2005) have shown that gifted children can demonstrate problem behaviors such as "squeezing the curriculum at the class level", "asking their teachers and parents for constant attention" and "being indifferent to the needs and desires of others" (as cited in Kildan, 2011). Within this framework, findings of the study can be a guide and elimination of deficiencies for the education of the gifted children in the pre-school period, regulation of determination of children's abilities and regulation of policies in this period, teacher training within this context, development of educational programs in our country.